

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Johanna Björsell

Socialnämnden 2016-09-14

Ålderstest av ensamkommande barn- och ungdomar i Täby – svar på motion

Sammanfattning

Monica Tedestam Berglöw (SD) har den 21 mars 2016 väckt motion, "MOTION-Ålderstest av ensamkommande barn- och ungdomar i Täby".

Monica Tedestam Berglöw yrkar i motionen att kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att utreda och ta fram förslag för hur Täby kommun ska kunna genomföra en så noggrann åldersutredning som möjligt i de fall det finns tveksamheter om en ensamkommande asylsökandes ålder.

Det åligger Migrationsverket att göra en relevant och rättssäker bedömning av den asylsökandes ålder. En kommun kan göra en åldersbedömning endast om den enskilde medverkar till detta. En sådan åldersbedömning har heller ingen rättsverkan gentemot Migrationsverket. En kommun kan inte återföra ansvaret för en asylsökande på Migrationsverket utan att Migrationsverket först omprövar sitt beslut om anvisning. En åldersbedömning av en kommun kan således bara användas inom den egna verksamheten till exempel för att kunna välja lämplig insats. Socialtjänsten i Täby väljer alltid insats efter vad som är åldersmässigt lämpligt för individen. Alla yngre barn (under 15 år) placeras i familjehem. Även på HVB-hem hålls yngre och äldre barn och ungdomar åtskilda i den utsträckning detta är möjligt.

Frågan om åldersbedömning är av stor vikt och regeringen har beslutat om två uppdrag inom detta område. Rättsmedicinalverket har fått i uppdrag (Regeringsbeslut Ju 2016/03931/Å) att påbörja genomförandet av medicinska åldersbedömningar inom ramen för ansökningar om uppehållstillstånd samt utveckla förmågan att utföra dessa åldersbedömningar. Socialstyrelsen har fått i uppdrag att fördjupa kunskapen om magnetkameraundersökning som metod för medicinska åldersbedömningar. (Regeringsbeslut S2016/04832/FS)

Då ansvaret för att utreda en asylsökandes ålder samt genomföra medicinska åldersbedömningar åligger andra myndigheter och ovanstående regeringsuppdrag för att ytterligare förbättra metod och genomförande pågår, föreslås kommunfullmäktige lämna motionen utan åtgärd.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta:

Motionen föranleder inte några ytterligare åtgärder med hänvisning till vad som framkommit i tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2016.

Ärendet

Monica Tedestam Berglöw (SD) har den 21 mars 2016 väckt motion "MOTION-Ålderstest av ensamkommande barn- och ungdomar i Täby".

Monica Tedestam Berglöw yrkar i motionen att kommunfullmäktige ger socialnämnden i uppdrag att utreda och ta fram förslag för hur Täby, i de fall det finns tveksamheter om en ensamkommande asylsökandes ålder, ska kunna genomföra en så noggrann åldersutredning som möjligt. Monica Tedestam Berglöw anser det viktigt för kommunen att få kännedom om personens ålder då kommunen är ansvarig för mottagandet och omhändertagandet av ensamkommande barn.

Enligt lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska Migrationsverket anvisa ensamkommande barn till mottagande kommuner. Det åligger därmed Migrationsverket att göra en relevant och rättssäker åldersbedömning inför beslut om anvisning. Migrationsverkets beslut om anvisning kan inte överklagas. Kommunen kan inte självmant återföra ansvaret för den asylsökande till Migrationsverket utan att Migrationsverket omprövar sitt beslut om anvisning.

Något egentligt utrymme för en kommun att utföra egna åldersbedömningar finns inte. Kommunen har inga tvångsmedel och kan endast besluta om åldersbedömning om den enskilde medverkar till detta. Vidare är det upp till Migrationsverket att besluta om ny utredning och ändring av anvisningsbeslut. Kommunens åldersbedömningar skulle därför endast kunna användas inom den egna verksamheten för att välja lämplig insats. Socialtjänsten i Täby väljer alltid den insats som är åldersmässigt lämplig för individen. Alla yngre barn (under 15 år) placeras i familjehem. Även på HVB-hem hålls yngre och äldre barn och ungdomar åtskilda i den utsträckning detta är möjligt.

Frågan om åldersbedömning har aktualiserats i och med det stora antal asylsökande som anlänt till Sverige den senaste tiden. Även regeringen anser att medicinska åldersbedömningar är viktiga för förtroendet för asylprocessen. Det är viktigt för barns säkerhet att vuxna inte behandlas som barn och att barn inte behandlas som vuxna. Det är heller inte lämpligt att barn som kommer till Sverige utan sina föräldrar bor med främmande vuxna eller att resurser avsatta för barn går till vuxna asylsökande. Regeringen har därför beslutat om två uppdrag inom detta område.

Rättsmedicinalverket, som idag är ansvarigt för att utföra medicinska åldersbedömningar, fick den 19 maj i år i uppdrag (Regeringsbeslut Ju 2016/03931/Å) av regeringen att skyndsamt påbörja genomförandet av medicinska åldersbedömningar av personer som söker uppehållstillstånd i Sverige samt att omedelbart öka sin förmåga och kapacitet på detta område. I uppdraget ingår också att ta fram en process för hur och med vilka metoder åldersbedömningar ska genomföras. Rättsmedicinalverket ska särskilt beakta krav på vetenskaplighet, beprövad erfarenhet, en rättssäker process och barns rättigheter. Redovisning ska lämnas till regeringen den 15 november 2016.

Socialstyrelsen fick den 14 juli 2016 ett uppdrag om att fördjupa kunskapen om magnetkameraundersökning som metod för medicinska åldersbedömningar. Uppdraget ska slutredovisas den 30 november 2017. (Regeringsuppdrag S2016/04832/FS)

Då ansvaret för att utreda en asylsökandes ålder samt genomföra medicinska åldersbedömningar åligger andra myndigheter och ovanstående regeringsuppdrag för att ytterligare förbättra metod och genomförande pågår, föreslås kommunfullmäktige lämna motionen utan åtgärd.

Ekonomiska aspekter

Ärendet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser, då inga ytterligare insatser föreslås med anledning av motionen.

Claes Lagergren
Socialchef

Bilaga

” Motion – ålderstest av ensamkommande barn- och ungdomar i Täby” 2016-03-10.